

1. **“Wszystko w życiu ma swój sens”**, Regina Bisikiewicz (Polski Instytut Otwartego Dialogu)

Regina Bisikiewicz jest współzałożycielką fundacji **Polski Instytut Otwartego Dialogu** oraz facylitorem procesu zmian i rozwoju przy **Leadership Management Polska (LMI)**.

Od 2011 roku Regina wspomaga swoim doświadczeniem **liderów zmian**, kształtuje w społeczeństwie **nowe postawy**, a przede wszystkim **odkrywa potencjał** drzemący w ludziach. Gorąco wierzy, że **dzięki współpracy** – na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym – pracowników Służby Zdrowia, decydentów, osób doświadczonych i ich rodzin **można dokonać epokowej zmiany w polskim systemie zdrowia i pomocy społecznej**.

STRESZCZENIE

Dziękuję wszystkim, którzy przybyli na tę konferencję, aby świętować dziesięć lat naszej fundacji. Jestem niezmiernie wzruszony i dumna z osiągnięć, które udało nam się osiągnąć w ciągu ostatniej dekady. Dziś chciałbym podzielić się z Wami refleksjami na temat naszej pracy i głównym przesłaniem, które chciałbym Wam przekazać: "Wszystko w życiu ma swój sens".

Przez te dziesięć lat działalności, fundacja była nieustannie zaangażowana w różnorodne projekty, które miały na celu poprawę jakości życia ludzi doświadczających problemy w zakresie zdrowia psychicznego. Niektóre z tych działań były pełne wyzwań, ale nasza determinacja i oddanie sprawiły, że udało nam się przekształcić marzenia w rzeczywistość.

2. **“Otwarty Dialog w pracy z dziećmi i młodzieżą oraz ich rodzinami**

- dr n. med. Cezary Żechowski (ŚCZP dla dzieci i młodzieży Warszawa-Wola)

Dr n. med. Cezary Żechowski, psychiatra oraz psychoterapeuta dzieci, młodzieży, osób dorosłych i rodzin. Do 2010 r. adiunkt w Klinice Psychiatrii Dzieci i Młodzieży Instytutu Psychiatrii i Neurologii. Aktualnie kieruje Środowiskowym Centrum Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży w Szpitalu Wolskim w Warszawie, ordynator oddziału rehabilitacji psychiatrycznej dla młodzieży. Wykładowca m.in. Uniwersytetu Warszawskiego, Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego, SWPS, UKSW, Uczelni Łazarskiego. Autor licznych publikacji z zakresu psychiatrii oraz psychoterapii dzieci i młodzieży. Współredaktor książki "Od neurobiologii do psychoterapii" (IPiN, 2009).

Dwukrotny Laureat Nagrody im. Profesora Stefana Ledera za szczególne osiągnięcia w psychoterapii przyznawanej przez Polskie Towarzystwo Psychiatryczne. Zainteresowania naukowe - neuroafektywne podstawy osobowości, teoria przywiązania, psychoanaliza, psychoterapia, praktyki dialogiczne, psychiatria środowiskowa.

3. **"7 zasad Otwartego Dialogu w doświadczeniach pracy CZP, wyzwania dialogowości w pracy i życiu"** - Izabela Flak i lek. med. Iwona Timek CZP Wieliczka)

Izabela Flak - koordynator ds. oparcia społecznego w Centrum Zdrowia Psychicznego Leonardo Da Vinci w Wieliczce, terapeuta środowiskowy, pracownik socjalny z wieloletnim doświadczeniem w zakresie pomocy społecznej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, terapii środowiskowej, współpracy międzyinstytucjonalnej. Absolwentka studiów Podyplomowych Otwarty Dialog i rozwój sieci społecznych w sytuacji kryzysu psychicznego

(UKSW Warszawa). Zaangażowana w promocję idei Otwartego Dialogu, rozwoju psychiatrii środowiskowej oraz działań na rzecz osób doświadczających kryzysu psychicznego.

STRESZCZENIE

„Pierwszą rzeczą, której uczymy się zaraz po urodzeniu, jest stawianie się uczestnikiem dialogu. Rodzimy się w relacjach i relacje te stają się naszą strukturą. Intersubiektywność stanowi podstawę doświadczenia ludzkiego, a dialog — sposób, w jaki te doświadczenia przeżywamy”. - prof. Jaakko Seikkula

Podejście skoncentrowane na Otwartym Dialogu jest podejściem kompleksowym – obejmującym zarówno aspekty organizacyjne, jak i swoistą filozofię bycia w relacji. Myśląc o praktycznej realizacji jego kluczowych zasad musimy brać pod uwagę również szeroki kontekst – obejmujący nie tylko samego Pacjenta i jego sieć wsparcia, ale wszystkie zmienne, mające wpływ na skuteczność pomocy.

Mówiąc o efektach wprowadzenia rozwiązań bazujących na Otwartym Dialogu w Centrum Zdrowia Psychicznego Leonardo Da Vinci w Wieliczce, podzielimy się refleksjami na temat wyzwań, z jakimi spotkaliśmy się na różnych poziomach naszej działalności – w zespole, w relacji z Pacjentem i siecią wsparcia oraz podczas inicjowania współpracy międzyinstytucjonalnej.

Opowiemy, w jaki sposób Otwarty Dialog stał się „systemem operacyjnym” pracy Centrum, dzięki czemu jego siedem zasad zintegrowało się ze wszystkimi obszarami naszego zaangażowania. Poczynając od tworzenia zespołu przygotowanego do moderowania bezpiecznego i otwartego środowiska do dyskusji i zbiorowego rozumienia tego, co się dzieje, poprzez wypracowanie metod i narzędzi skutecznego działania, na budowaniu świadomości w środowisku lokalnym kończąc.

4. „Moje doświadczenia pracy w podejściu Otwartego Dialogu w różnych strukturach leczenia i ochrony zdrowia psychicznego”. Ewa Makiela (ŚCZP Nowy Targ)

Ewa Makiela - lekarz psychiatra, Z-ca Dyrektora ds Zintegrowanego Świadczenia Medycznego ŚCZP w Nowym Targu z doświadczeniem pracy psychodynamicznej oraz w Otwartym Dialogu. Od 20 lat pracuje w różnych jednostkach zajmujących się ochroną zdrowia psychicznego w Podhalańskim Szpitalu Specjalistycznym w Nowym Targu. Prywatnie żona i mama 2 synów, obecnie w wolnym czasie najchętniej pracuję ogrodzie.

STRESZCZENIE

Wystąpienie omawia możliwości wykorzystania elementów Otwartego Dialogu w leczeniu psychiatrycznym stacjonarnym, dziennym oraz ambulatoryjnym. Skupia się na korzyściach, jakie może odnieść zespół leczący oraz pacjenci z wykorzystania myślenia dialogicznego w tworzeniu struktury organizacji pracy oraz samego procesu diagnostycznego i terapeutycznego.

Przedstawia również zasoby i ograniczenia metody Otwartego Dialogu jako metody pracy.

Zastanawiam się nad trudnościami, jakie może napotykać wprowadzenie tej metody w obecnym systemie opieki psychiatrycznej w Polsce. Na koniec podzielę się z Państwem doświadczeniem na temat wpływu, jaki Otwarty Dialog oraz myślenie dialogiczne ma wpływ na konstruowanie mojego umysłu psychiatry i pomaga mi w codziennej pracy.

5. "Doświadczenia i refleksje Poznańskiego Zespołu po siedmiu latach pracy w podejściu Otwartego Dialogu" - dr n. o zdr. Renata Szpalik i dr n. med. Wojciech Żak (Zespół Otwartego Dialogu, Poznań)

dr Renata Szpalik jest absolwentką Uniwersytetu Medycznego im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu, gdzie uzyskała tytuł naukowy doktora nauk o zdrowiu oraz magistra pielęgniarstwa ze specjalizacją psychiatryczną. Ponadto w Wielkopolskim Towarzystwie Terapii Systemowej ukończyła ponad czteroletnie szkolenie psychoterapii systemowej indywidualnej, par i rodzin. Pod egidą Polskiego Instytutu Otwartego Dialogu ukończyła szkolenie podstawowe i zaawansowane prowadzenia sesji otwartego dialogu w sytuacji kryzysu psychicznego.

Pani Szpalik aktywnie uczestniczyła w procesie konstituowania się „Poznańskiego Zespołu Otwartego Dialogu” - pierwszego, dostępnego w obrębie powiatu poznańskiego zespołu mobilnego. Posiada siedmioletnie doświadczenie pracy w Grupie Mobilnej Otwartego Dialogu z rodzinami dotkniętymi kryzysem psychicznym. W ramach prywatnej praktyki psychoterapeutycznej wspiera proces zdrowienia osób z doświadczeniem kryzysu psychicznego, świadcząc dla nich pomoc psychoterapeutyczną i psychoedukacyjną.

Wojciech Żak dr. n.med., psychiatra, psycholog, psychoterapeuta. Po ukończeniu studiów medycznych na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu oraz psychologicznych na Wydziale Nauk Społecznych KUL pracował przez kilkanaście lat jako nauczyciel akademicki w Zakładzie Biochemii Klinicznej, a następnie – Zakładzie Psychologii Klinicznej Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu.

Dostrzegając w ramach prowadzonej praktyki psychoterapeutycznej potrzebę pogłębienia doświadczenia klinicznego ukończył w Poznaniu lekarskie studia specjalizacyjne, uzyskując tytułu specjalisty w dziedzinie psychiatrii. Mieszka i pracuje w Poznaniu. W ramach swojego Gabinetu Pomocy Psychologicznej i Psychiatrycznej prowadzi psychoterapię indywidualną i grupową oraz konsultacje psychiatryczne, a po ukończeniu szkolenia w podejściu terapeutycznym Otwartego Dialogu (ODA) - również spotkania z rodzinami i innymi osobami ważnymi dla osób dotkniętych kryzysem psychicznym.

Mając jednocześnie od kilku lat możliwość współprowadzenia szkoleń ODA u boku głównych trenerów tego podejścia w Polsce (dr Werner Schuetze i dr Sabina Schutze) stał się jego entuzjastą, wykorzystującym elementy ODA zarówno w superwizjach, jak i prowadzonych od wielu lat warsztatach umiejętności interpersonalnych dla kleryków poznańskiego seminarium duchownego.

STRESZCZENIE

Po ukończeniu w styczniu 2016 r. szkolenia w podejściu terapeutycznym Otwartego Dialogu (ODA), prowadzonego przez dr Wernera Schutze oraz dr Renatę Wojtyńską w Wojewódzkim Szpitalu Neuropsychiatrycznym w Kościanie, sześciu jego uczestników zafascynowanych tym niezwykłym, ukazującym nowe horyzonty, a jednocześnie sprawiającym wrażenie tak „odległego od polskich realiów” podejściem zastanawiało się, co tu zrobić, by to doświadczenie „ocalić od zapomnienia”. By nie zakończyło się ono schowaniem do segregatora lub wywieszeniem na ścianie kolejnego certyfikatu umiejętności terapeutycznych.

Życie samo napisało scenariusz, którego z nas nikt by nie wymyślił... tak powstał Poznański Zespół Otwartego Dialogu (PZOD), w skład którego wchodzi czterech psychiatrów oraz dwie psychoterapeutki, z których jedna jest jednocześnie psychologiem, a druga - pielęgniarką wyspecjalizowaną w psychiatrii. Celem wystąpienia jest podzielenie się doświadczeniami i refleksjami członków PZOD po siedmiu latach pracy w podejściu ODA z rodzinami osób doświadczających kryzysu psychicznego nt. jego znaczenia w kontekście poszukiwania najbardziej optymalnej pomocy tym osobom oraz tego, jak Otwarty Dialog wpłynął na nasze życie zawodowe i osobiste.

6. Refleksje prekursorów Otwartego Dialogu w Niemczech i naszych mentorów

dr n.med. Werner Schütze - Jestem psychiatrą dziecięcym i młodzieżowym oraz psychiatrą i psychoterapeutą. Na początku swojej kariery zawodowej zetknąłem się z terapią systemową i rodzinną. Jako dyrektor szpitala psychiatrycznego jako zespół z sukcesem wdrożyliśmy elementy Otwartego Dialogu w naszą codzienność. Po przejściu na emeryturę te doświadczenia stały się podstawą mojej pracy jako trenera Otwartego Dialogu w kilku krajach i kulturach.

lek. med. Sabine Schütze - W 2018 roku przeszła na emeryturę jako psychiatra i psychoterapeuta w dużym szpitalu w Berlinie w Niemczech.

Po odbyciu podstawowego szkolenia prowadzonego przez Volkmar Aderholda, a następnie zostaniu jego współtrenerem we wspomnianym szpitalu, w 2018 roku ukończyła pierwsze szkolenie z terapii rodzin na poziomie supervizora w Espoo w Finlandii, rozpoczęte przez Jaakko Seikkulę i współpracowników w 2016 roku.

Od 2010 roku była zaangażowana we wdrażanie Podejścia Otwartego Dialogu w swoim środowisku zawodowym, kontynuując to jako wolny strzelec prowadząc szkolenia OD w Niemczech, Polsce i Austrii.

7. "Kultura pracy oparta o zasady Otwartego Dialogu w przedsiębiorstwie społecznym" (Fundacja Znacznie Więcej - Stara Piekarnia)

Dorota Wojtanowicz - od 2015 r. działa w organizacji wspierającej osoby po kryzysie psychicznym - Fundacji Opieka i Troska, w której pełni rolę wicedyrektorki. Współtworzy projekty dotyczące zdrowia psychicznego, dobrostanu psychicznego i działań na rzecz lokalnej społeczności.

Dyrektorka Fundacji Znacznie Więcej – przedsiębiorstwa społecznego, które od 2017 r. działa pod marką Stara Piekarnia – inicjuje i realizuje działania na rzecz reintegracji społeczno-zawodowej osób po kryzysie psychicznym oraz osób zagrożonych społecznym wykluczeniem.

Tworzy włączające miejsce pracy, otwarte na różnorodność i wyzwania, które pojawiają się wewnątrz organizacji oraz takie, które przychodzą z zewnątrz. Aktywnie działa w obszarze rozwoju ekonomii społecznej,

profesjonalizacji i ekonomizacji usług organizacji pozarządowych. Jest członkinią Dolnośląskiego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej.

STRESZCZENIE

Realizując szereg działań na rzecz osób po kryzysie psychicznym, dostrzegliśmy potrzebę aktywizacji i reintegracji zawodowej, która jest szansą na wzmocnienie poczucia własnej wartości, samodzielności i godne życie. Tak pojawił się i jest realizowany koncept Starej Piekarni. Nie byłoby to możliwe gdyby nie stworzenie struktury przedsiębiorstwa społecznego, w którym poprzez model partnerskich relacji wspólnie wypracowujemy przyjazną kulturę pracy, dostosowaną do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, w ścisłej współpracy z projektami terapeutycznymi realizowanymi przez Fundację Opieka i Troska – promotorki zasad OD.

Doświadczenia ze spotkań sieci i kursów OD prowadzonych online - nowe wyzwania, możliwości i ograniczenia. - dr n. med Renata Wallner, lek med Jolanta Czermak (trenerki OD przy Polskim Instytucie Otwartego Dialogu)

Renata Wallner, dr n. med., specjalista psycholog kliniczny, pedagog, adiunkt, pracownik dydaktyczny i naukowy Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu - Katedry i Kliniki Psychiatrii oraz Dolnośląskiego Centrum Zdrowia Psychicznego we Wrocławiu, Szpitala Klinicznego Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu.

Jest autorem i współautorem 120 publikacji w czasopismach polskich i zagranicznych. Jest pierwszym w Polsce trenerem w podejściu Otwartego Dialogu (ODA). Wspólnie z dr n. med. Wernerem Schütze - międzynarodowym trenerem ODA przeprowadziła liczne szkolenia podejściu ODA na terenie całego kraju, których celem było przygotowanie terapeutów do pracy w podejściu „Otwartego Dialogu”, wg międzynarodowych najlepszych praktyk.

Jolanta Czermak, lek. med. specjalista psychiatra, od 15 lat jestem właścicielem i kierownikiem Poradni Zdrowia Psychicznego i Leczenia Uzależnienia od alkoholu SELF" w Trzebnicy. Pracuje od 10 lat jako konsultant - psychiatra w integracyjnej niepublicznej szkole " Amigo" we Wrocławiu. Również od 10 lat konsultuje osadzonych w zakładzie karnym.

Absolwentka 4-letniego studium podyplomowego przygotowującego do uzyskania certyfikatu psychoterapeuty, prowadzony przez Sekcję Naukową Psychoterapii i Terapii Rodzin PTP oraz Fundację Krakowskiej Katedry Psychiatrii im JJ Haubenstocków w Krakowie. Od 5 lat pracuje z osobami z doświadczeniem psychozy i ich rodzinami w podejściu Otwartego Dialogu. Jest trenerem w podejściu Otwarty Dialog.

STRESZCZENIE

"Sytuacja pandemiczna, która miała miejsce od 2019 roku zmusiła do szukania nowych rozwiązań w kwestii utrzymania ciągłości szkoleń ODA.

Po raz pierwszy w Polsce Instytut Otwartego Dialogu z siedzibą we Wrocławiu zorganizował szkolenia online. Było to trudne wyzwanie zarówno dla organizatorów, jak i uczestników. Jednak wyzwanie to podjęły prowadzące psycholog i psychoterapeuta dr Renata Wallner oraz lek. psychiatra i terapeuta Jolanta Czermak.

Obecnie trwa już edycja 3 szkoleń ODA za pośrednictwem platform internetowych. Forma ta umożliwiła uczestnictwo osobom z Polski i z zagranicy, z której chętnie skorzystali.

Prowadzące szkolenia, poprzez zaproszenie do dialogu byłych uczestników szkoleń online, chciałyby otworzyć polifoniczną dyskusję wskazującą na korzyści i ograniczenia z takiego sposobu szkoleń ODA. Forma ta wpisała się też w potrzeby i oczekiwania uczestników. Inną innowacyjną propozycją była forma hybrydowa, polegająca na szkoleniu ODA w realu i online.

Jest to zgodne z duchem podejścia ODA, które zakłada elastyczność w realizacji celów. Doświadczenia prowadzących i uczestników mogą być pomocne w planowaniu nowych rozwiązań szkoleniowych".